

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1188/2020
02.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Јасмине Васовић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела непоступање по здравственим прописима за време епидемије из члана 248. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног - адвоката Бојана Милосављевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Пожаревцу 39К број 188/20 од 01.04.2020. године и Вишег суда у Пожаревцу 2Кж1 број 57/20 од 17.07.2020. године, у седници већа одржаној дана 02. децембра 2020. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку и **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Пожаревцу 39К број 188/20 од 01.04.2020. године и Вишег суда у Пожаревцу 2Кж1 број 57/20 од 17.07.2020. године, тако што Врховни касациони суд окривљеног АА, са личним подацима као у списима предмета, на основу члана 423. тачка 1) Законика о кривичном поступку, у вези са чланом 248. Кривичног законика.

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

- „Што је дана 24.03.2020. године у ... општина ..., у стању урачунљивости, свестан свога и дела и да је исто забрањено, при чему је хтео његово извршење, за време епидемије опасне заразне болести COVID-19, изазване вирусом SARS KOV-2, проглашене Одлуком Владе Републике Србије, објављеном у „Сл.гл. РС“ 23/20 од 10.03.2020. године, број 24 од 11.03.2020. године, број 27 од 13.03.2020. године, број 28 од 14.03.2020. године, број 30 од 15.03.2020. године, број 32 од 16.03.2020. године, број 35 од 18.03.2020. године, није поступио по наведеној одлуци на тај начин што је наведеног дана од стране патроле ПС Пожаревац, исти затечен испред радничких барака - контејнер насеља ТЕ КО ..., иако му је дана 14.03.2020. године, приликом преласка државне границе на граничном прелазу Гостун, а приликом уласка на територију Р Србије, изречена мера забране кретања и самоизолације на адреси пребивалишта у ... у улици ... у трајању од 14 дана,

- чиме би извршио кривично дело непоступање по здравственим прописима за време епидемије из члана 248. став 1. Кривичног законика.

На основу члана 265. став 1. Законика о кривичном поступку, трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожаревцу 39К број 188/20 од 01.04.2020. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела непоступање по здравственим прописима за време епидемије из члана 248. став 1. КЗ, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од 2 године и 6 месеци. У ову казну, окривљеном је урачунато време проведено у притвору од 24.03.2020. године, па надаље.

Истом пресудом, окривљени је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка у корист ОЈТ Пожаревац и Основног суда у Пожаревцу, о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем, те обавезан да на име паушала у корист буџетских средстава суда уплати износ од 10.000,00 динара, у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Пожаревцу 2Кж1 број 57/20 од 17.07.2020. године уважавањем жалби бранилаца окривљеног АА – адвоката Бојана Милосављевића и адвоката Миодрага Тадића, пресуда Основног суда у Пожаревцу 39К број 188/20 од 01.04.2020. године преиначена је у погледу одлуке о кривичној санкцији, тако што је окривљеном АА због кривичног дела непоступање по здравственим прописима за време епидемије из члана 248. став 1. КЗ, за које је оглашен кривим првостепеном пресудом, применом одредаба чланова 64., 65. и 66. КЗ изречена условна осуда, тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 8 месеци, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 24.03.2020. године до 16.04.2020. године, и истовремено је одређено да се утврђена казна неће извршити уколико окривљени за време од 1 године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело, док у преосталом делу првостепена пресуда остаје неизмењена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Бојан Милосављевић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 5) и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, те због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, с тим што из образложења произилази да бранилац указује и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, као и због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и укине побијане пресуде, или да побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или донети пресуду којом се оптужба одбија.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, након разматрања списка предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, и оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев је основан.

По налажењу Врховног касационог суда, основано се поднетим захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује да је побијаним правноснажним пресудама повређен закон на штету окривљеног, јер је оглашен кривим због непоступања по Одлуци Владе Републике Србије о проглашењу болести COVID – 19, те одлукама о измени и допуни ове одлуке, а ни у једном од ових аката није регулисано питање изолације у кућним условима лица – наших држављана који улазе у земљу, као ни поступак са истим приликом уласка у земљу. У захтеву се истиче и да у тренутку уласка окривљеног у земљу, у Црној Гори није постојала неповољна епидемиолошка ситуација, да окривљени није ни тестиран на COVID – 19 те да у тренутку уласка окривљеног у земљу – 14.03.2020. године ванредно стање још није било уведено Уредбом Владе Републике Србије.

И по оцени овога суда, бланкетни прописи којима се дефинише радња окривљеног у конкретном случају не могу се применити, што значи да окривљени АА није извршио кривично дело за које је нижестепеним правноснажним пресудама оглашен кривим, а на описани начин учињена је повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Наиме, кривично дело непоступање по здравственим прописима за време епидемије из члана 248. Кривичног законика чини: „Ко за време епидемије какве опасне заразне болести не поступа по прописима, одлукама или наредбама којима се одређују мере за њено сузбијање или спречавање.“

Изреком првостепене пресуде окривљени АА оглашен је кривим што је:

„Дана 24.03.2020. године у ... општина Костолац, у стању урачунљивости, свестан свога и дела и да је исто забрањено, при чему је хтео његово извршење, за време епидемије опасне заразне болести COVID-19, изазване вирусом SARS KOV-2, проглашене Одлуком Владе Републике Србије, објављеном у „Сл.гл. РС“ 23/20 од 10.03.2020. године, број 24 од 11.03.2020. године, број 27 од 13.03.2020. године, број 28 од 14.03.2020. године, број 30 од 15.03.2020. године, број 32 од 16.03.2020. године, број 35 од 18.03.2020. године, није поступио по наведеној одлуци на тај начин што је наведеног дана од стране патроле ПС Пожаревац, исти затечен испред радничких барака - контејнер насеља ТЕ КО ..., иако му је дана 14.03.2020. године, приликом преласка државне границе на граничном прелазу Гостун, а приликом уласка на територију Р.Србије, изречена мера забране кретања и самоизолације на адреси пребивалишта у ... у улици ... у трајању од 14 дана.

Из списка предмета произилази да је окривљени АА са територије Републике Црне Горе, ушао на територију Републике Србије 14.03.2020. године, у 11:23:10 часова, те да му од стране представника државних органа Републике Србије није издата никаква наредба, нити уручена одлука о мерама за сузбијање или спречавање болести COVID -19.

Одлуком Владе Републике Србије о проглашењу болести Covid-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 заразном болешћу („Службени гласник РС“ број 23 од 10.03.2020. године), која је ступила на снагу даном објављивања у „Службеном

гласнику Републике Србије“ 10.03.2020. године, између осталог, тачком 4. је прописано да ће: „Ради заштите од уношења заразних болести на територију Републике Србије, лицима која долазе из држава, односно подручја са интензивном трансмисијом болести Covid-19, односно жаришта епидемије, и то: Републике Италије, Народне Републике Кине, Републике Јужне Кореје, Швајцарске Конфедерације и Исламске Републике Иран, надлежни органи привремено забранити, односно ограничити улазак и кретање.“

Одлуком Владе Републике Србије о измени Одлуке о проглашењу болести Covid-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 заразном болешћу („Службени гласник РС“ 24 од 11.03.2020. године), тачка 4. мења се и гласи: „Ради заштите од уношења заразних болести на територију Републике Србије, страним држављанима који долазе из држава, односно подручја са интензивном трансмисијом болести Covid-19, односно жаришта епидемије, и то из: Провинције Хубеј (Hubei) у Народној Републици Кини, града Дегу (Daegu) и Провинције Северни Ђјонгсанг (North Gyeongsang) у Републици Кореји, кантона Тићино (Ticino) у Швајцарској Конфедерацији, Републике Италије и Исламске Републике Иран, надлежни органи привремено ће забранити, односно ограничити улазак и кретање.“, а одлука је ступила на снагу даном објављивања у Службеном гласнику Републике Србије 11.03.2020. године.

Одлуком Владе Републике Србије о измени Одлуке о проглашењу болести Covid-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 заразном болешћу („Службени гласник РС“ број 27 од 13.03.2020. године) прописано је да се: „У Одлуци о проглашењу болести Covid-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 заразном болешћу („Службени гласник РС“ број 23/20 и 24/20), тачка 4. мења и гласи: Ради заштите од уношења заразних болести на територију Републике Србије, страним држављанима који долазе из држава, односно подручја са интензивном трансмисијом болести Covid-19, односно жаришта епидемије и то из: Провинције Хубеј (Hubei) у Народној Републици Кини, града Дегу (Daegu) и Провинције Северни Ђјонгсанг (North Gyeongsang) у Републици Кореји, Кантона Тићино (Ticino) у Швајцарској Конфедерацији, Републике Италије, Исламске Републике Иран и Румуније, надлежни органи привремено ће забранити, односно ограничити улазак и кретање, а исте се примењују на лица која су добила сагласност за улазак у Републику Србију од Министарства здравља“, при чему је одлука ступила на снагу даном објављивања у Службеном гласнику Републике Србије, односно 13.03.2020. године.

Одлуком Владе Републике Србије о измени одлуке о проглашењу болести Covid-19 изазване вирусом SARS COV-2 заразном болешћу („Службени гласник РС“ број 28 од 14.03.2020. године) прописано је да се: „у Одлуци о проглашењу болести COVID – 19 изазване вирусом SARS COV-2 заразном болешћу („Службени гласник РС“ број 23/20, 24/20 и 27/20) тачка 4. мења и гласи: Ради заштите од уношења заразних болести на територију Републике Србије, страним држављанима који долазе из држава, односно подручја са интензивном трансмисијом болести COVID – 19, односно жаришта епидемије, и то из провинције Хубеј (Hubei) у Народној Републици Кини, града Дегу (Daegu) и провинција Северни Ђјонгсанг (North Gyeongsang) у Републици Кореји, швајцарске конфедерације, Републике Италије, Исламске Републике Иран, Румуније, Краљевине Шпаније, Савезне Републике Немачке, Француске Републике, Републике Аустрије, Републике Словеније и Републике Грчке, надлежни органи привремено ће забранити, односно ограничити улазак и кретање, а после тачке 4. додата је нова тачка 4а. која гласи: „Држављанима Републике Србије који долазе из

држава, односно подручја са интензивном трансмисијом болести COVID – 19, односно жаришта епидемије утврђених у тачки 4. став 1. Одлуке, одређује се обавезна мера стављања под здравствени надзор на акутно респираторно обољење изазвано новим Корона вирусом (SARS COV-2) у трајању од 14 дана (изолација у кућним условима)“, при чему је Одлука ступила на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику РС“, односно 14.03.2020. године.

У списима предмета се налази одштампани извод ЈИС, МУП-а РС апликације „преласци граница“, а који доказ је изведен на главном претресу дана 01.04.2020. године, у коме су наведени лични подаци за окривљеног са фотографијом окривљеног АА и регистровани преласци границе Републике Србије овог лица од 08.07.2015. године до 14.03.2020. године, тако што је у рубрици „преласци границе“ под број 51 констатовано да је окривљени ушао у Републику Србију на граничном прелазу Гостун дана 14.03.2020. године у 11:23:10 часова. У наведеном изводу апликације, поред фотографије окривљеног, стоје ознаке: поседује возило, детаљи о возилима, граница, преласци границе, самоизолација, недозвољено кретање, при чему су ознаке „детаљи о возилима“ и „преласци границе“ посебно означени и о истима се наводе подаци у даљем делу текста, док у односу на ознаке „самоизолација“ и „недозвољено кретање“ нема података да је окривљеном од стране надлежног органа усмено или у писаној форми одређена мера самоизолације и забране кретања и у којем трајању.

На наведеном изводу апликације се налази „на свакој страни“ округли печат – Република Србија, Министарство унутрашњих послова, Београд, без потписа овлашћеног лица.

Такође, из списка предмета произилазе и чињенице да је окривљени АА са територије државе Републике Црне Горе на територију Републике Србије ушао 14.03.2020. године, дакле у време када ни у једној од наведених Одлука Владе Републике Србије о проглашењу болести COVID – 19 изазване вирусом SARS-COV-2 заразном болешћу и њиховим изменама објављеним у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 23/20 од 10.03.2020. године, 24/20 од 11.03.2020. године, 27/20 од 13.03.2020. године и 28/20 од 14.03.2020. године, Република Црна Гора није означена као држава односно подручје са интензивном трансмисијом болести COVID – 19, односно жариштем епидемије, као и да у односу на окривљеног АА нису донета, нити су му уручена, правно релевантна документа којима му се одређујују мере за сузбијање или спречавање епидемије од опасне заразне болести.

Извод из апликације ЈИС, МУП РС „преласци границе“ – документ који се налази у списима предмета, не може се сматрати правно релевантним документом у правном саобраћају.

Врховни касациони суд налази да, како се ради о кривичном делу бланкетног карактера, то је за утврђивање постојања елемената кривичног дела из члана 248. КЗ, односно радње извршења, која се састоји у непоступању извршиоца по одговарајућим прописима, управо од значаја постојање правно релевантних прописа и појединачних аката надлежних органа. Садржани прописи и одсуство легалитета појединачних аката, у конкретном случају указују да нису испуњени услови за примену бланкетних прописа који налажу одређено поступање окривљеног, те стога нема ни радње извршења кривичног дела, због чега је Врховни касациони суд нашао да је учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у вези са одредбом члана 248.

Кривичног законика, из ког разлога је поднети захтев усвојен, те је одлучено као у изреци пресуде.

На основу напред наведеног, Врховни касациони суд је у смислу члана 30. став 1. Закона о уређењу судова и члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, те члана 265. став 1. ЗКП у погледу трошкова кривичног поступка, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.